فیش منبر

موضوع:

وقتی می گوییم شیعه هستیم،

یعنی چه؟

(جلسه بیستم)

سخنران:

استاد کاشانی

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیم»
«أُفَوِّضُ أَمْری إِلَی اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصیرٌ بِالْعِبادِ».[۱]
«رَبِّ اشْرَحْ لی صَدْری * وَ یَسِّرْ لی أَمْری * وَ احْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسانی * یَفْقَهُوا قَوْلی».[۲]
«اللَّهُمَّ وَ أَنْطِقْنِی بِالْهُدَی وَ أَلْهِمْنِی التَّقْوَی».[۳]

مقدّمه

هدیه به پیشگاه سراسر نور و رحمتِ حضرت صدر الخلائق و خیرالمرسلین صلی الله علیه و آله و اهل بیت مکرّم ایشان، علی الخصوص امیرالمؤمنین علیه أفضل صلوات المصلّین صلواتی هدیه بفرمایید.

اللهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّل فَرَجَهُم

عرض ادب، ارادت، خاکساری، التجاء، استغاثه، عرض تسلیت به ساحتِ باعظمت و نورانیِ حضرت بقیّة الله الأعظم روحی و ارواح من سواه فداه و عجّل الله تعالی فرجه الشّریف صلوات دیگری محبّت بفرمایید.

اللهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّل فَرَجَهُم

مرور جلسات گذشته

بحث تا آنجایی رسید که عرض کردیم که فارغ از مسئله‌ی حق و باطل، آن کسی که ما بتوانیم او را دوست بداریم و بشود به او افتخار کرد، بشود او را بزرگ داشت و نخواهیم دائماً عیب و ایرادات او را برطرف کنیم، غیر از

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

امیرالمؤمنین صلوات الله علیه و ائمه هدی علیهم السلام نیست؛ برای غیر از این‌ها نه دلیل روایی داریم، نه آنچه در سیره ثبت شده است.

بعد عرض کردیم که نه ایمان با تکلیف پیش می‌رود، نه محبّت.

نه اینکه تکلیف نیست، اما برای ایمان پیدا کردن، یا برای محبّت پیدا کردن، زور و تکلیف نیست، ما کسی را دوست می‌داریم که دوست‌داشتنی است، بنابراین هرچه او را بیشتر ببینیم و بشناسیم، او را بیشتر دوست داریم، و میزان محبّت و تمسّک ما مادامی است که او دوست‌داشتنی است.

بلاتشبیه محبوب‌های دنیا، چه محبوب‌های ورزشی، چه محبوب‌های ازدواج و آشنایی‌هایی که دقیق نیست و بعد از مدّتی پشیمانی بهمراه دارد، گاهی محبّت به نفرت هم تبدیل می‌شود. چرا؟ چون آن محبّت شدید به نفرت تبدیل می‌شود؟ چون آن جمال و آن تفوّق از بین رفته است.

ما کسی را دوست می‌داریم که جمالی دارد، یعنی زیبایی دارد، حال یا زیبایی ظاهری یا زیبایی معنوی و یا هر دو، این موضوع هم تشکیکی است، می‌تواند شدّت پیدا کند؛ و تفوّقی داشته باشد، یعنی او را انتخاب کنیم. مادامی او را دوست داریم که این دو وجه وجود دارد.

اگر زن و شوهر هم با هم زندگی می‌کنند، مرد و زنی که مؤمن و شیعه‌ی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه هستند و در مسیر روایات و دستورات اهل

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

بیت سلام الله علیهم أجمعین زندگی می‌کنند، این‌ها بعد از مدّتی که سن و سال‌شان می‌گذرد، بعضی از جمال‌ها را از دست می‌دهند، ولی بعضی از جمال‌های دیگر را بدست می‌آورد؛ مانند محبّت دائمی که نسبت به هم داشتند، اینطور عُلقه ایجاد می‌شود؛ مادامی که آن عُلقه هست، یعنی دیگر از خال و خط و چشم و ابرو رها می‌شود و قدری جلوتر می‌رود، فرض کنید برای ایمان او به اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین، یا خدمتی که شوهر او به اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین و شیعیان اهل بیت می‌کند؛ یا مرد نگاه می‌کند این زن با این عشق و ندید گرفتنِ خودش به او و فرزندانش خدمت می‌کند، این هم جمال و زیبایی معنوی است؛ اگر این جمال از بین برود، بعد از چهل سال زندگی هم یا جدا می‌شوند و یا طلاق عاطفی می‌گیرند، باید این جمال و تفوّق باشد، فقط ممکن است شکل آن عوض شود.

در مورد اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین هم همینطور است، ما هرچه تماشا می‌کنیم، این جمال و تفوّق را می‌بینیم.

اینکه اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین اینقدر به ما بیان فضائل را تأکید کرده‌اند، مسلّماً برای نیاز خودشان نبوده است، بلکه این مدح کردن و بیان فضائل، شبیه آن فوتبال زنده‌ای که شما از آن بازیکن مورد علاقه‌تان نگاه می‌کنید، هر دریبلی که او می‌زنند، انگار که او را مدح می‌کنند، این مدح عملی است.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

برخی ملاحظاتِ بیان فضائلِ اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین

هرچه در سیره‌ی معصوم غرق شویم، عملاً آن تابلوی زیبایی را تماشا می‌کنیم، لذا خیلی به ما تأکید کرده‌اند، و بعد هم خیلی برای این بیان فضیلت خیلی اجر قائل شده‌اند.

البته این فضیلت‌گویی مانند بقیه‌ی جاها ملاحظاتی دارد، مثل اینکه ما طوری فضیلت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه نگوییم که به توحید آسیب بخورد، که اینطور نه امیرالمؤمنین صلوات الله علیه راضی است و نه حضرت حق جلّ و جلاله؛ دروغ هم هست، بلکه بهتان به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه است. این یک خط قرمز است.

ما باید امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را وصف کنیم، کسی که امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را وصف می‌کند، اگر مداح خوبی است، یعنی درست توصیف و مدح می‌کند، همه‌ی فضائل امیرالمؤمنین صلوات الله علیه به چند فضیلت ریشه‌ای برمی‌گردد، و همه‌ی این‌ها به قرب امیرالمؤمنین صلوات الله علیه به حضرت حق و بندگی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه برمی‌گردد.

لذا معنا ندارد که انسان بخواهد افراط کند و به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه دروغ ببندد و چیزی در مورد امیرالمؤمنین صلوات الله علیه بگوید که نیست، حال یا بالاتر است و یا پایینتر، به او نستجیربالله نسبت ربوبیت بدهد یا مثلاً نسبت نبوّت بدهد. متکلّمین ما می‌گویند که امیرالمؤمنین

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

صلوات الله علیه از انبیاء (غیر از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم) بالاتر است، اما نبی نیست. کمااینکه امروز رئیس‌جمهور «وزیر» نیست.

«غلو» گاهی بالاتر بردن است، که درواقع چون خلاف گفته‌ایم جسارت کرده‌ایم؛ یا بی‌ضابطه سخن گفتن.

از آنطرف اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین ما را بر سر این سفره برده‌اند که مدح کنیم.

یک ویژگی عجیبی که اینجا هست و خیلی مهم است، این است که ما آن کسی که دوست داریم، تقریباً برخلاف بقیه‌ی ماجراهای عالم، این محبّت یک محبّتِ دو طرفه است، یعنی تا زمانی که کششی از طرف امام نباشد، کوشش عاشق بیچاره به جایی نمی‌رسد؛ و اگر انسان احساس کند که دوست داشته می‌شود، اقیانوس آرام می‌شود.

ما با دوست داشتن سیراب نمی‌شویم، ما با دوست داشته شدن سیراب می‌شویم.

چیزی که جمال و تفوّق دارد، ما راهی بجز دوست داشتن آن نداریم، چون اثر وجودی دارد، مگر اینکه معاندی بخواهد بیهوده «نه» بگوید.

علاقه‌ی اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین به ما عجیب است!

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

آن چیزی که اعجاب‌انگیز است، این است که او ما را دوست دارد! این خیلی عجیب است، و از این جهت محبّت در اسلام، با خیلی از مکاتب تفاوت دارد، فقط من او را دوست ندارم، او هم مرا دوست دارد، و برای این دوست داشتن هم خیلی شاخصه و قرینه وجود دارد.

منتها چون من می‌خواهم بحث را پیش ببرم و این موضوع را در جلساتی مفصل‌تر گفته‌ام، از کنار این موضوع رد می‌شوم.

یک مرحله بالاتر می‌روم، و آن هم این است که درواقع عملاً ما محبوب او هستیم و ما محب نیستیم. چون محب باید قدمی برداشته باشد و کاری کرده باشد و خرجی کرده باشد، اما ما کاری نکرده‌ایم، ما بر سر این سفره، یک طرفه...

اگر ما او را دوست بداریم، او جمال کل است، او عقل کل است، او عظمت کل است، او آیت عظمای خداست؛ اگر ما او را دوست بداریم که هنر نکرده‌ایم! هر کسی بیمار نباشد او را دوست دارد، هر کسی که مشکل ژنتیکی نداشته باشد او را دوست دارد.

مردها از سفر برمی‌گشتند و می‌دیدند که همسرشان بچه‌دار شده است، بچه را بر سر راه امیرالمؤمنین صلوات الله علیه می‌برد و می‌پرسید که آیا این شخص را دوست داری؟ اگر می‌گفت «بله»، بچه را در آغوش می‌کشید

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

و می‌بوسید؛ اگر می‌گفت «نه»، بچه را جلوی آن زن پرت می‌کرد و به او می‌گفت به خانه‌ی پدرت برگرد!

«شمس الدین ابن الجزری» سال ۸۳۳ از دنیا رفته است، هم محدث است، هم استاد قرائت است، امروز هم تخته‌ی او وسط است، چند کتاب در قرائت، مانند «النشر» دارد که قاریان در اختلافات قرائات به او رجوع می‌کنند و او جزو مراجع‌شان است.

او کتابی در مدح امیرالمؤمنین صلوات الله علیه به نام «أسنی المطالب فی مناقب أسد الله الغالب» دارد، آنجا این روایت را می‌آورد که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می‌کند: فرزندان را به حبّ علی بن ابیطالب امتحان می‌کنند.

مطلبی که عجیب است این است که می‌گوید: امروز در قبیله‌ی ما، این موضوع رایج است، و اگر ما بخواهیم طیب ولادت و پاکزادگی را ببینیم، همین کار را می‌کنیم، می‌بینیم چه کسانی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را دوست دارند و چه کسانی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را دوست ندارند.

یعنی کسی که امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را دوست ندارد بیمار است، مشکل ژنتیکی دارد، یا یک گیری دارد، این موضوع طبیعی نیست.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

آن چیزی که عجیب است این است که او ما را دوست دارد، اصلاً نمی‌شود تصوّر کرد که او ما را دوست دارد!

ما به دنبال جمال و تفوّق می‌گردیم، تو چرا ما را دوست داری؟ چه جمال و تفوّقی؟ واقعاً هجیب است!

در این زمینه روایت فراوان است، خدای متعال می‌فرماید اگر شما دین را زمین بگذارید، دین بی کَس و کار نمی‌شود، «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ»،[۴] خدای متعال عدّه‌ای را دارد که آن‌ها را دوست دارد و آن‌ها هم خدا را دوست دارند.

اصل در این است که خدا آن‌ها را دوست دارد! این واقعاً عجیب است؟ چرا باید خدای متعال ما را دوست داشته باشد؟ ما چه چیزی داریم؟ محبّت ما به او بر اساس جبلّی ماست، ما جمال و تفوّق و تکیه‌گاه را دوست داریم، اما او چرا ما را دوست دارد؟

محبّت او به ما، محبّتِ بی‌نیاز است، محبّتِ بدون آغشتگی به تعلّق است، محبّتِ بدون خودخواهی است.

اگر من او را دوست دارم، می‌گویم لحظه‌ی مرگم به داد من می‌رسد، برزخ مرا کمک می‌کند، قیامت مرا کمک می‌کند، دنیا و آخرت من با او آباد است، امان از فزع اکبر دارم، اگر بترسم او امان می‌دهد، اگر ضعیف باشم او

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

پناه می‌دهد، اگر نادار باشم او عطا می‌کند، من به او نیاز دارم؛ ضمن اینکه او جمال هم دارد!

اما ما چه چیزی داریم؟

محبّت او به ما بی‌نیاز است، خالصِ خالص است.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: «يَا أَبَاذَر، حِبَّ عَلِياً مُخلِصاً»،[۵] سعی کن علی را با خلوص دوست داشته بشی؛ اما امیرالمؤمنین صلوات الله علیه ما را مخلص دوست دارد، چون هیچ چیزی در ما نمی‌بیند که بخواهد به آن نیاز پیدا کند! ما چیزی نداریم!

اگر امیرالمؤمنین صلوات الله علیه به دنبال رفیق باشد، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رفیق اوست، زهرای اطهر سلام الله علیها رفیق اوست، چه نیازی به ما دارد؟ کمااینکه حضرت حق چه نیازی به ما دارد که آثار محبّت از او هست؟

فقط در اسلام اینطور است، من جای دیگری اینطور ندیده‌ام، البته تحقیق مفصل نکرده‌ام، اینکه «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ»،[۶] اگر شما فکر می‌کنید خدای متعال را دوست دارید، مسیری را بروید که مسیر هدایت شما باشد، «فَاتَّبِعُونِي»، از این پیغمبر تبعیّت کنید، «يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ» آنوقت خدای متعال هم شما را دوست می‌دارد.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

من در مورد خدای متعال اینقدر تعجّب نمی‌کنم که در مورد امیرالمؤمنین صلوات الله علیه تعجّب می‌کنم، چون اگر خدای متعال ما را دوست دارد، خدای متعال انفعال ندارد، اینکه ما را دوست دارد، یعنی آثار دوست داشتن از او صادر می‌شود.

وقتی کسی دیگری را دوست دارد، هوای او را دارد، به او اطعام و انفاق و اعطا می‌کند و رزق می‌دهد و او را عاقبت به خیر می‌کند و او را به جای خوب می‌برد، خدای متعال این کارها را می‌کند، اما خدای متعال که احساس و انفعال ندارد!

اما امیرالمؤمنین صلوات الله علیه احساس دارد! اینکه امیرالمؤمنین صلوات الله علیه ما را دوست بدارد، برای چه باید ما را دوست بدارد؟

شاید اگر بگوییم بزرگترین آیت از أرحم الرّاحمینِ حضرت حق چیست، این است که ائمه علیهم السلام ما را دوست دارند، چون هیچ نیازی به ما ندارند، و محبّت آن‌ها محبّتِ واقعی است، چون آن بزرگواران انسان هستند و انفعال دارند، در مبدأ فاعلی آن بزرگواران انفعال هست، ما را دوست دارند، اگر متوجه شوند بر کسی ظلم شده است، گریه می‌کنند.

حضرت صادق علیه السلام در حال میل کردن غذا بودند، چند نفر به دیدن حضرت آمدند و عرض کردند: وقتی در حال آمدن بودیم، پیرزنی به زمین

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

خورد، همینکه به زمین خورد گفت: «لَعَنَ اللهُ ظَالِمِیکِ یَا فَاطِمَةُ»... مأموران او را بردند.

راوی می‌گوید حضرت به پیشانی خود زدند و لقمه را میل نکردند، حضرت در حال خود بودند...

یعنی انفعال دارند، دل دارند، انسان هستند، پس چرا ما را دوست دارند؟

البته مثالِ دلسوزی خیلی عجیب نیست، می‌گویید مهربان هستند و دلشان می‌سوزد، اما شما در خودتان بگردید و ببینید نسبت به کسی که هیچ ربطی به شما ندارد و فاصله‌ی او با شما شبیه بی‌نهایت است و به هیچ درد شما نمی‌خورد...

شاید همین نکته از مهم‌ترین نکات تربیتیِ رفتار اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین است، هیچ نیازی به ما ندارند.

دلسوزی بحث دیگری است، اما آن بزرگواران دوست دارند، آنقدری که وقتی رُمَیله مریض بود اما مسجد آمد، وقتی حضرت بعد از خطبه جمعه حضرت او را صدا کرد، گفت: من مریض بودم اما به عشق شما آمده‌ام، حضرت فرمودند: من تو را آوردم!

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

بعد فرمود: «يَا رُمَيْلَةُ لَيْسَ مِنْ مُؤْمِنٍ يَمْرَضُ إِلَّا مَرِضْنَا بِمَرَضِهِ»،[۷] وقتی شما مریض می‌شوید ما مریض می‌شویم، ما با خوشحالی شما خوشحال می‌شویم.

عملاً او محبّت دارد و ما محبّتی نداریم.

ما امروز که سیاه به تن کردیم یا عزادار هستیم، اگر به دلمان مراجعه کنیم، می‌گوییم تعظیم شعائر است، وگرنه در ذهن من این نیست که به جلسه بیایم و به صاحب عزا حضرت حجّت ارواحنا فداه تسلیت بگویم، اینطور کم پیش می‌آید، یا باید همین موضوع را به خودم یادآوری کنم.

چون محبّت ما کوچک است، به اندازه‌ی خود ماست، خوب‌های ما هم خیلی محدود و کوچک هستند، عجیب این است که او ما را دوست دارد.

رمیله گفت: مگر حواس شما به آنطرف‌تر از مسجد هم هست؟

امیرالمؤمنین صلوات الله علیه فرمود: شرق و غرب عالم برای ما تفاوتی ندارد.

این موضوع «لَوْ كُشِفَ ٱلْغِطَاءُ مَا ازْدَدْتُ يَقِيناً»[۸] خیلی برای ما بشارت است، شما هر جای این دنیا باشید و یک «یا علی» بگویید، او می‌بیند و می‌شنود، نیازی نیست داد بزنید.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

آمدند تا به محضر امام صادق علیه الصلاۀ والسلام برسند... آن زمان سفر رفتن سخت بود... حال یکی از هم‌سفرها بد شد و محتضر شد، دست خود را بلند کرد و گفت: «بَسطَةُ یَدِی إلَیکَ یَا أمِیرَالمؤمِنین»، بعد هم از دنیا رفت.

این همسفران او هم گریه کردند و او را تجهیز کردند و دفن کردند و راه افتادند، وقتی به حضرت صادق علیه السلام رسیدند، عرض کردند یک دوست ما هم در راه از دنیا رفت و نتوانست شما را ببیند، دل او سوخت...

حال حضرت قدری منقلب شد، این محبّان از بیان این موضوع پشیمان شدند و گفتند ای کاش نمی‌گفتیم و آقا را اذیت نمی‌کردیم.

وقتی دیدند حضرت منقلب شدند، به یکدیگر اشاره کردند و مجلس را ترک کردند، هنوز فاصله‌ی زیادی پیدا نکرده بودند که خادم حضرت آن‌ها را صدا کرد و گفت برگردید.

به محضر حضرت برگشتند، حضرت فرمودند: بخدا قسم که امیرالمؤمنین صلوات الله علیه دست او را گرفت.

این محبّت از طرف محبوب...

یا آن عباراتی که فلانی! آیا نمی‌دانی من نمی‌توانم دوری تو را تحمّل کنم؟

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

حضرت حجّت ارواحنا فداه به علی بن مهزیار فرمود: از آن مرتبه‌ی آخری که تو را دیدم، (قریب بیست سال یا بیشتر)، تا بحال، حتّی یک لحظه هم تصویر تو از مقابل من کنار نرفته است و دعا می‌کردم که بتوانم تو را ببینم!

ما که فکر می‌کنیم خیلی حضرت را دوست داریم، آیا در طول عمر خود، دو ساعت ملتفت امام بوده‌ایم؟

اگر عمق این محبّتِ اینطوری، اولاً دو طرفه، را نگاه کنید، از جانب معشوق و محبوب است، درواقع کششِ یک‌جانبه از جانب اوست.

اگر حق و باطل را هم کنار بگذارید، این تفوّق دارد.

اثر اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین بر حال عبادی ما

اگر امروز سری به خبرگزاری‌های مسلمین در سراسر دنیا بزنید و مساجد و مناسک مسلمین در دنیا را ببینید، می‌بینید آیا اصلاً مناجات دسته‌جمعی دارند؟ آیا چنین عبادتی دارند که این تعداد از مردم‌شان شرکت کنند و عموم مردم با یک سری از مفاهیم این ادعیه آشنا باشند؟

غیر از وهابیت و بخشی از گروه‌های دیگر، زیارت دارند، زیارتنامه هم دارند، اما بروید و مقایسه کنید، ببینید آیا اصلاً قابل قیاس است؟ آیا کسی در دنیا، ماه مبارک رمضان، شب زنده‌داری دسته جمعی دارد؟

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

بعد آن عزیزی که گیج است، می‌گوید شب‌های قدر که شب‌های مبارکی بود و برای عزا نبود و امیرالمؤمنین صلوات الله علیه بعداً شهید شده است!

بله! ولی این اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین باعث شده‌اند که مردم بیشتر دور یکدیگر جمع شوند. با اینکه ما شب بیست و سوم را مهم‌تر می‌دانیم، معمولاً همیشه شب بیست و یکم، شلوغ‌ترین شب قدر است، حتّی امسال که هر سه شب قدر تعطیل است!

امیرالمؤمنین صلوات الله علیه طرف را آورده است!

عدّه‌ای اهل عبادت هستند، اما برای بقیه... اینطور نیست که مردم را همینطور بر سر سفره‌ی خدا ببرید، اگر شما می‌توانید، ببرید!

مردم با این اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین بر سرِ سفره‌ی خدای متعال رفته‌اند.

خودِ راه رسیدن به خدا، موضوعیت دارد

به محضر شما عرض شد که این بحث مذهب که مطرح کردیم، طریقیت نیست، اینطور نیست که اگر شما خواستید به حقیقت برسید، یک راه هم این راه باشد. اینطور نیست، این یک راه در کنار سایر راه‌ها نیست، خودِ این راه هم جزئی از هدف است و هم خودش هدف است.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

شما می‌گویید «اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقِيمَ»،[۹] ما را به راه راست بینداز؛ بعد شما در راه راست گشت و گذار هم می‌کنید، خودِ بودن در راه راست اهمیّت دارد.

هدایت فقط این نیست که به مطلوب پایانی برسیم، اساساً آن مطلوب پایانی چیست؟ آن مطلوب پایانی اگر صرفاً یک شناخت و فهمی از خدا و انجام یک سری از مناسک بود، ابلیس انجام داده است! گیر کار ابلیس کجا بود؟ مگر ابلیس کم عبادت کرد؟ اگر صرفاً عبادت ملاک بود، مگر ابلیس کم عبادت کرد؟ ابلیس اتفاقاً خیلی کثیرالعباده بود! شش هزار سال عبادت طولانی و سجده‌ی فراوان داشت.

پس موضوع فقط راه رسیدن به احکام نیست، البته ما عرض کردیم که در آنجاها هم مشکلاتی وجود دارد.

امام هادی سلام الله علیه راجع به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه اینطور عرض کرد که «أَشْهَدُ أَنَّکَ الْمَعْنِیُّ بِقَوْلِ الْعَزِیزِ الرَّحِیمِ وَ أَنَّ هذا صِراطِی مُسْتَقِیماً فَاتَّبِعُوهُ»، شهادت می‌دهم تو صراط مستقیم هستی، تو خودت هدایت هستی.

چون وقتی به تو برسیم، مسئله‌ی حبّ پیش می‌آید، مسئله‌ی حبّ تو به ما هم پیش می‌آید، مسئله‌ی هدایت باطنی پیش می‌آید، این موضوع پیش می‌آید که دائماً و لحظه به لحظه در محضر او هستیم، این موضوع پیش

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

می‌آید که هم‌جهت با مقاصد او حرکت کنیم، چون جامعه‌ی ولایی جامعه‌ی هماهنگ است، هماهنگ با ولی. نه اینکه فقط یک سری احکام انجام بدهد.

اگر امام حسین علیه السلام در کربلا باشد و کسی نماز شب بخواند، نماز او نماز نیست! شما باید لحظه به لحظه در خط ولی باشید. وقتی دست و پای من ولایی هستند که وقتی من حرف می‌زنم، دست من در جهت تفهیم کلام من حرکت می‌کند.

جامعه‌ی ولایی جامعه‌ای است که اختیاراً، شیعه‌ی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه مانند عبد در برابر مولا خاضع است، همانطور که «عَبد وَ فِیمَا یَدِهِ لِمَولَاهُ» است، اگر عبد کاسبی هم کند، برای صاحب اوست، اصلاً خودش را مالک نمی‌داند، نه مالک نفس خودش و نه مالک ملک خودش! می‌گوید تو چه می‌خواهی؟

در آن جامعه هست که قدرت وجود دارد، همه‌ی اعضاء، انگار اعضای یک پیکر یکپارچه هستند و یک مغز متفکّر همه را هدایت می‌کند.

پس این امر جهات مختلفه دارد، وگرنه باید ابلیس را سرحلقه‌ی عبادت‌کنندگان قرار می‌دادند.

درنگی بر آیه ۱۷ سوره مبارکه اعراف

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

این همه روایت در این زمینه داریم، واقعاً کسانی که می‌خواهند از این حرف‌ها فرار کنند، عجیب هستند!

در کافی شریف نقل شده است که امام باقر سلام الله علیه ذیل این آیه که ابلیس به خدای متعال عرض می‌کند که «لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَکَ الْمُسْتَقِيمَ»،[۱۰] من بر سرِ راه صراط مستقیم می‌نشینم و اجازه نمی‌دهم این‌ها به صراط بیایند، «ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ»،[۱۱] از هر سمتی که بتوانم، بالاخره او را ناغافل گیر می‌اندازنم، «وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ» تو می‌یابی که اکثر این‌ها شاکر نیستند، یعنی این‌ها در نهایت به دام من گرفتار می‌شوند.

امام باقر علیه الصلاة والسلام به زراره فرمود: «إِنَّهُ إِنَّمَا صَمَدَ لَکَ وَ لِأَصْحَابِکَ»[۱۲] آن شاکرین کم، شما هستید.

ما در این جلسات چند مرتبه عرض کردیم بر فرض که کسی مستضعف باشد و حق به او نرسیده باشد، مشکلی نداریم. البته امروز این موضوع زیاد نیست، امروز در دنیای اسلام، تقریباً اکثریت مطلق به غزّه و لبنان کار نداشتند، خیلی بعید است کسی بگوید اخبار به ما نرسیده است؛ باور بفرمایید بعیدتر از این است که کسی بگوید من نفهمیدم این همه مطلب راجع به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه هست؛ اما ما انکار نمی‌کنیم که ممکن است کسی قاصر باشد، مستضعف باشد، نفهمیده باشد، با آن‌ها کاری نداریم.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

حضرت فرمود: «إِنَّهُ إِنَّمَا صَمَدَ لَکَ وَ لِأَصْحَابِکَ فَأَمَّا اَلْآخَرُونَ فَقَدْ فَرَغَ مِنْهُمْ».

روایت دارد که حضرت می‌فرمایند اگر تمام اهل زمین امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را انکار می‌کردند، خدای متعال همه را جهنّمی می‌کرد. چون این‌ها به آن چیزی که باید می‌رسیدند، نرسیدند.

هادیِ امّت و اصلِ دین

ذیل آیه‌ی «إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ»[۱۳] خیلی بحث شده است.

«إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ» ای پیغمبر! تو انذار دهنده هستی، تو بیم‌دهنده هستی، تو نبی هستی، تو چراغ راهنما هستی، «وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ» و هر قومی هم هدایتگری دارد. یعنی در هر قوم و هر عصری امامی هست.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می‌فرماید: وقتی در معراج بودم، «لَمَّا أُسْرِیَ بِی إِلَی اَلسَّمَاءِ»[۱۴] وقتی سیر شبانه صورت گرفت «لَمْ یَکُنْ بَیْنِی وَ بَیْنَ رَبِّی مَلَکٌ مُقَرَّبٌ وَ لاَ نَبِیٌّ مُرْسَلٌ» هیچ کسی نبود، «وَ لاَ سَأَلْتُ رَبِّی حَاجَةً [حَاجَةً سَأَلْتُ] إِلاَّ أَعْطَانِی خَیْراً مِنْهَا» هرچه از خدا خواستم، بهتر از آن را به من داد، «فَوَقَعَ فِی مَسَامِعِی إِنَّما أَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هادٍ» این آیه را شنیدم، پرسیدم «فَقُلْتُ إِلَهِی أَنَا اَلْمُنْذِرُ فَمَنِ اَلْهَادِی» هادی کیست؟ «فَقَالَ اَللَّهُ ذَاکَ [ذَلِکَ] عَلِیُّ بْنُ أَبِی طَالِبٍ غَایَةُ اَلْمُهْتَدِینَ» فرمود: این علی بن ابیطالب است که غایتِ هدایت‌شدگان است، غایتِ هدایت‌پویان است.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

یعنی فقط با علی به سمت هدایت نمی‌روند، این علی خودِ هدایت که نه، بلکه غایتِ مهتدین است! یعنی اگر به او برسی، به نهایت رسیده‌ای.

لذا نمی‌شود بگویی این مسیر مهم نیست و می‌خواهم با کس دیگری برویم.

امام باقر سلام الله علیه فرمود...

راوی که ابوحمزه ثمالی است، قَدَرقدرت است، محدّث شروع و پایان را قاب می‌بندد، یعنی از اینجا شروع شود و اینجا تمام شود.

لذا مقدّمه‌ی اول، برای قبلی نیست.

می‌گوید: از امام باقر علیه السلام شنیدم «دَعَا رَسُولُ اَللَّهِ بِطَهُورٍ»[۱۵] پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود وسیله‌ای برای طهارت (وضو) بیاورید، آوردند، حضرت وضو گرفتند.

این برای روایت قبلی نبود که بخواهد آموزش نماز بدهد، بلکه ابتدای این بحث است.

زراره می‌فرماید پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اول وضو گرفتند، «فَلَمَّا فَرَغَ» وقتی از وضو گرفتن فارغ شد «أَخَذَ بِيَدِ عَلِيٍّ» دست امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را گرفت...

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

پیامبرِ طُهرِ طاهرِ مطهّر برای این کار وضوی دوباره گرفت!

«أَخَذَ بِيَدِ عَلِيٍّ فَأَلْزَمَهَا يَدَهُ» دست امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را در دست خود نگه داشت و صحبت می‌کرد، فرمود: «إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ» من هستم، «ثُمَّ ضَمَّ يَدَ عَلِيٍّ [ابْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ] إِلَى صَدْرِهِ وَ قَالَ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ»، این کسی که من وضو گرفتم و دست او را روی سینه‌ی خود گذاشتم «وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ» است. بعد فرمود: «يَا عَلِيُّ أَنْتَ أَصْلُ اَلدِّينِ» علی اصل دین است!

یعنی اصلاً دین تو هستی، نه اینکه با تو بروند، جایی که تو هستی دین است، «أَنْتَ أَصْلُ اَلدِّينِ» اصل دین تو هستی، «وَ مَنَارُ اَلْإِيمَانِ» شاخص ایمان تو هستی، «وَ غَايَةُ اَلْهُدَى» تو غایتِ هدایتی!

یعنی وقتی انسان‌ها می‌خواهند در هدایت رشد کنند، در نهایت این است که به تو برسند، به محضر تو برسند...

«وَ قَائِدُ اَلْغُرِّ اَلْمُحَجَّلِينَ»... این هم بشارت است، یعنی وقتی به تو برسند، فقط در دنیا با تو نیستند، سپیدرویانی که وارد بهشت می‌شوند، همگی زیر سایه‌ی تو و به رهبری تو وارد بهشت می‌شوند. یعنی از اینجا تا آنجا با تو هستند، امتداد و استمرار دارد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمودند: «أَشْهَدُ لَکَ بِذَلِکَ» من شهادت می‌دهم که اینطور است.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

لذا از روز اول، ما بخاطر گیرهای سیاسی «امام» را به هر ناپاکزاده‌ای نگفتیم، مثلاً به یزید و قبل و بعد از او امام نگفتیم، وقتی ما «امام» گفتیم، در ذهن ما حضرت ابراهیم علیه السلام بوده است، پایان کار ایشان در اولوالعزم بودن و رسول بودن، «امام» شده است.

لذا تقریباً نوع بزرگان شیعه به افضلیت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه از جمیع انبیاء غیر از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم هستند.

همیشه به انحصار مسیر توجّه داشتند، به صراط مستقیم، نه به سبل متفرقه، به عروه‌ی وثقی... هرجا فرموده است به سراغ صراط مستقیم بیا، بلافاصله فرموده است که تو صراط مستقیم هستی، هرجا فرموده است که به عروه وثقی تمسّک کنید، فرموده است که تو عروه وثقی هستی. به سراغ تو بیایند که شخص هستی، نه به سراغ مفهوم، که بخواهند بر سر مفهوم اختلاف کنند.

بعد نسبت به او در آن اوج عظمت، فرموده است که او شما را دوست دارد!

یعنی اگر کسی برود و این روایات را ببیند، متعجّب می‌شود که خدای متعال چقدر ما را آدم حساب کرده است.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

لذا «عبدالله بن یعفور» سلام الله علیه که از شاگردان برجسته‌ی امام صادق علیه السلام و بزرگان شیعیان اهل بیت سلام الله علیهم أجمعین است، به محضر امام صادق علیه السلام آمد...

امامت یعنی چه کسی به خدا نزدیک‌تر است؟ ما از کجا می‌توانیم بفهمیم؟ چه کسی امام است؟ کسی است که أقرب الناس إلَی الله است.

«عبدالله بن یعفور» آمد و به امام صادق علیه السلام عرض کرد: شما یک انار را از وسط نصف کنید و بفرمایید این نصفه حلال است و آن نصفه حرام است؛ من شهادت می‌دهم که همینطور است.

چون قول شما قول خدای متعال است.

لذا من اگر بخواهم خودم در حالت عادی فحص کنم، به دنبال استدلال و استنتاج و عقل هستم، فهم من اینطور است که من باید قدم به قدم، با استدلال جلو بروم، اما اگر شما بفرمایید همان را عرض می‌کنم.

روضه و توسّل به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه

امیرالمؤمنین صلوات الله علیه بصورت حیرت‌انگیزی اهل عبادت بود، امام سجّاد علیه السلام از عبادت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه حیرت‌زده بود!

امام سجّاد علیه السلام که امام باقر علیه السلام از شدّت عبادات ایشان نگران می‌شدند، از عبادت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه حیرت‌زده بود!

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

امام سجّاد علیه السلام چند جمله و چند موضوع از عبادات امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را برای امام باقر علیه السلام خواند، بعد دفتر را زمین گذاشت و فرمود: چه کسی می‌تواند عبادت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را داشته باشد؟

ضربتی که به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه اصابت کرد، طوری بود که حضرت نتوانست نماز صبح خود را تمام کند...

شاعری بحرینی اینطور می‌گوید: «لَـهْفِیْ لِـصَوَّام الـهَجیرِ عـلی الطّوی» بمیرم برای آن آقایی که در طول روزها روزه بود، «لِلضَّعفِ لیسَ یَصومُ مَفروضَاتِهِ» از شب ضربت خوردن تا شهادت، نتوانست روزه بگیرد... بدن ضعیف شد... «لَهْفِیْ لِقَوَّامِ الکَثیرِ مِنَ الدُّجی» جگرم برای شما می‌سوزد ای آقایی که قوّام بودی و دائماً در عبادت از خوف خدا از حال می‌رفتی و دائم الصلاة بودی و هزار رکعت نماز می‌خواندی، «لِلعَجزِ لَیسَ یَقومَ فی صَلَواتِهِ» اگر این شب‌ها بتواند نماز بخواند هم نشسته می‌خواند، نمی‌تواند روی پای خود بایستد...

اگر این روزها حالت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را ببینیم، اینطور بود که در بستر افتاده بود، گاهی چشمان مبارک خود را باز می‌کرد، دوباره از حال می‌رفت.

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

روزی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به خانه‌ی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه آمد، امیرالمؤمنین صلوات الله علیه در حال استراحت بود، زهرای مرضیه سلام الله علیها رفت که امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را بیدار کند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: این کار را نکن، بعد از من علی نخوابی زیادی دارد...

وقتی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم خطبه‌ی آخر ماه شعبان را خواند و امیرالمؤمنین صلوات الله علیه عرض کرد که افضل اعمال چیست؟ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود: ورع.

ناگهان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم شروع کرد به گریه کردن...

اگر کسی آن محبّت شدید بین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را بداند، برای پیغمبری که می‌گفت: «خدایا! من نمی‌توانم دوری علی را تحمّل کنم، علی زودتر از من از دنیا نرود»...

اینجا حداقل برای سی سال قبل از شهادت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه است، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین صلوات الله علیه نگاه کرد و شروع کرد به گریه کردن، فرمود: می‌بینم که محاسن تو را به خون سرت خضاب می‌کنند...

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

وقتی امیرالمؤمنین صلوات الله علیه می‌خواست از کنار قبر حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها بلند شود و تا صبح، چهل صورت قبر بِکَنَد، فرمود: «أمَّا حُزْنِی فَسَرْمَدٌ»،[۱۶] این جگر خنک نخواهد شد، «وَ أمَّا لَیْلِی فَمُسَهَّدٌ» شب به یاد روی نیلیِ تو، نمی‌توانم بخوابم...

لذا شاعر دیگری اینطور گفته است، می‌گوید اگر این ایام بروید و علی را ببینید، «ثُمّ لمّا أنْ قضی لیلتَهُ»، می‌بینی مانند دیشب، چشمان امیرالمؤمنین صلوات الله علیه در همه‌ی شب بسته بود، «ساهرَ الجِفنِ بطرْفٍ ما رَقدْ» آن چشمی که خواب به آن راه نداشت، الآن از شدّت ضعف، دائماً بی‌هوش است...

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

[۱] سوره مبارکه غافر، آیه ۴۴.

[۲] سوره مبارکه طه، آیات ۲۵ تا ۲۸.

[۳] الصّحیفهٔ السّجّادیّهٔ، ص ۹۸.

[۴] سوره مبارکه مائده، آیه ۵۴ (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ)

[۵] اعلام الدین، صفحه ۱۳۶ (وروی جابر بن عبد الله الأنصاری،عن أبی ذر قال: کنت جالساً عند النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله فی المسجد ، إذ أقبل علی علیه‌السلام ، فلما رآه مقبلاً قال : « یا باذر ، من هذا المقبل؟» فقلت:علی، یا رسول الله. فقال : «یا أباذر ، أتحبه؟» فقلت : أی¬والله یا رسول الله إنی لأحبه، وأُحب من یحبه. فقال:«یا اباذر،حب علیاً،وحب من أحبه،فإن الحجاب الذی بین العبد و بین الله تعالی حب علی بن أبی طالب علیه‌السلام. یا اباذر، حب علیاً مخلصاً ، فما من امرىء أحب علیاً مخلصاً ، و سأل الله تعالی شیئاً إلاّ أعطاه ، ولادعا الله إلا لبّاه». فقلت: یا رسول الله ، إنی لأجد حب علی بن أبی طالب علی کبدی کبردالماء ، أوکعسل النحل ، أوکآیه من کتاب الله أتلوها، وهو عندی أحلی من العسل. فقال رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله:«نحن الشجره الطیبه ، والعروه الوثقی ، ومحبونا ورقها ، فمن أراد الدخول إلی الجنه، فلیستمسک بغصن من أغصانها». و روی حذیفه بن الیمان، عن الحسن

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

علیه‌السلام قال:« إن الله تعالی أوحی إلی: یا أخا النبیین، یا أخا المرسلین، یا أخا المنذرین ، أنذر قومک: ألاّ یدخلوا بیتاً من بیوتی إلاّ بقلوب سلیمه ، وألسن صادقه ، وأید نقیه ، وفروج طاهره، ولا یدخلوا بیتاً من بیوتی ولأحد عندهم مظلمه، فإنّی ألعنه مادام قائماً بین یدی یصلی ، حتی یرد تلک المظلمه إلی أهلها ، فأکون سمعه الذی یسمع به، وأکون بصره الذی یبصر به، ویکون من أولیائی وأصفیائی ، ویکون جاری مع النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین) و همچنین الأمالی للصدوق، صفحه ۱۰۷ (عن أبی ذر جندب بن جناده (رضی الله عنه)، قال: سمعت رسول الله (صلی الله علیه وآله) یقول لعلی (علیه السلام) کلمات ثلاث، لان تکون لی واحده منهن أحب إلی من الدنیا و ما فیها، سمعته یقول: — اللهم أعنه واستعن به — اللهم انصره وانتصر به — فإنه عبدک و أخو رسولک.)

[۶] سوره مبارکه آل عمران، آیه ۳۱ (قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ)

[۷] بصائر الدرجات، صفحه ۲۶۰ (أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ(ع)فَوَجَدْتُ مِنْ نَفْسِي خِفَّةً فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَ قُلْتُ لَا أَعْرِفُ شَيْئاً أَفْضَلَ مِنْ أَنْ أُفِيضَ عَلَى نَفْسِي مِنَ الْمَاءِ وَ أُصَلِّيَ خَلْفَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ(ع)فَفَعَلْتُ ثُمَّ جِئْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَمَّا صَعِدَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ(ع)الْمِنْبَرَ عَادَ عَلَيَّ ذَلِکَ الْوَعْکُ فَلَمَّا انْصَرَفَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ(ع)وَ دَخَلَ الْقَصْرَ دَخَلْتُ مَعَهُ فَقَالَ يَا رُمَيْلَةُ رَأَيْتُکَ وَ أَنْتَ مُتَشَبِّکٌ بَعْضُکَ فِي بَعْضٍ فَقُلْتُ نَعَمْ وَ قَصَصْتُ عَلَيْهِ الْقِصَّةَ الَّتِي كُنْتُ فِيهَا وَ الَّذِي حَمَلَنِي عَلَى الرَّغْبَةِ فِي الصَّلَاةِ خَلْفَهُ فَقَالَ يَا رُمَيْلَةُ لَيْسَ مِنْ

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

مُؤْمِنٍ يَمْرَضُ إِلَّا مَرِضْنَا بِمَرَضِهِ وَ لَا يَحْزَنُ إِلَّا حَزِنَّا بِحُزْنِهِ وَ لَا يَدْعُو إِلَّا أَمَّنَّا لِدُعَائِهِ وَ لَا يَسْكُتُ إِلَّا دَعَوْنَا لَهُ فَقُلْتُ لَهُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ هَذَا لِمَنْ مَعَكَ فِي الْقَصْرِ أَ رَأَيْتَ مَنْ كَانَ فِي أَطْرَافِ الْأَرْضِ قَالَ يَا رُمَيْلَةُ لَيْسَ يَغِيبُ عَنَّا مُؤْمِنٌ فِي شَرْقِ الْأَرْضِ وَ لَا فِي غَرْبِهَا.)

[۸] إرشاد القلوب، جلد ۱، صفحه ۱۲۴

[۹] سوره مبارکه حمد، آیه ۶

[۱۰] سوره مبارکه اعراف، آیه ۱۶ (قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ)

[۱۱] سوره مبارکه اعراف، آیه ۱۷ (ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ)

[۱۲] الكافي، جلد ۸، صفحه ۱۴۵ (ابْنُ مَحْبُوبٍ عَنْ حَنَانٍ وَ عَلِيِّ بْنِ رِئَابٍ عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: قُلْتُ لَهُ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ اَلْمُسْتَقِيمَ ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ وَ عَنْ أَيْمانِهِمْ وَ عَنْ شَمائِلِهِمْ وَ لا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شاكِرِينَ » قَالَ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَا زُرَارَةُ إِنَّهُ إِنَّمَا صَمَدَ لَكَ وَ لِأَصْحَابِكَ فَأَمَّا اَلْآخَرُونَ فَقَدْ فَرَغَ مِنْهُمْ .)

[۱۳] سوره مبارکه رعد، آیه ۷ (وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۗ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ ۖ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ)

[۱۴] تفسير فرات الكوفي، جلد ۱، صفحه ۲۰۶ (فُرَاتٌ قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَخْلَدٍ اَلْجُعْفِيُّ مُعَنْعَناً عَنِ اِبْنِ مَسْعُودٍ [رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ] قَالَ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى اَلسَّمَاءِ لَمْ يَكُنْ

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

بَيْنِی وَ بَيْنَ رَبِّی مَلَکٌ مُقَرَّبٌ وَ لاَ نَبِیٌّ مُرْسَلٌ وَ لاَ سَأَلْتُ رَبِّی حَاجَةً [حَاجَةً سَأَلْتُ] إِلاَّ أَعْطَانِی خَيْراً مِنْهَا فَوَقَعَ فِی مَسَامِعِی « إِنَّما أَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هادٍ » فَقُلْتُ إِلَهِی أَنَا اَلْمُنْذِرُ فَمَنِ اَلْهَادِی فَقَالَ اَللَّهُ ذَاکَ [ذَلِکَ] عَلِیُّ بْنُ أَبِی طَالِبٍ غَايَةُ اَلْمُهْتَدِينَ وَ إِمَامُ اَلْمُتَّقِينَ وَ قَائِدُ اَلْغُرِّ اَلْمُحَجَّلِينَ [وَ مَنْ يَهْدِی مِنْ] أُمَّتِکَ بِرَحْمَتِی إِلَی اَلْجَنَّةِ .)

[۱۵] بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد علیهم السلام، جلد ۱، صفحه ۳۰ (أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِی حَمْزَةَ اَلثُّمَالِیِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: دَعَا رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّی اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِطَهُورٍ فَلَمَّا فَرَغَ أَخَذَ بِيَدِ عَلِیٍّ فَأَلْزَمَهَا يَدَهُ ثُمَّ قَالَ« إِنَّما أَنْتَ مُنْذِرٌ » ثُمَّ ضَمَّ يَدَهُ إِلَی صَدْرِهِ قَالَ وَ « لِكُلِّ قَوْمٍ هادٍ » ثُمَّ قَالَ يَا عَلِیُّ أَنْتَ أَصْلُ اَلدِّينِ وَ مَنَارُ اَلْإِيمَانِ وَ غَايَةُ اَلْهُدَی وَ قَائِدُ اَلْغُرِّ اَلْمُحَجَّلِينَ أَشْهَدُ لَکَ بِذَلِکَ .)

[۱۶] أمالی شیخ طوسی، صفحات ۱۱۰-۱۰۹ (فَلَمَّا نَفَضَ يَدَهُ مِنْ تُرَابِ الْقَبْرِ هَاجَ بِهِ الْحُزْنُ، وَ أَرْسَلَ دُمُوعَهُ عَلَی خَدَّيْهِ، وَ حَوَّلَ وَجْهَهُ إِلَی قَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْکَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، عَنِّی وَ عَنِ ابْنَتِکَ وَ حَبِيبَتِکَ، وَ قُرَّةِ عَيْنِکَ وَ زَائِرَتِکَ، وَ الثَّابِتَةِ فِی الثَّرَی بِبُقْعَتِکَ، الْمُخْتَارِ اللَّهُ لَهَا سُرْعَةَ اللِّحَاقِ بِکَ، قَلَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ صَفِيَّتِکَ صَبْرِی، وَ ضَعُفَ عَنْ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ تَجَلُّدِی، إِلَّا أَنَّ فِی التَّأَسِّی لِی بِسُنَّتِکَ وَ الْحُزْنِ الَّذِی حَلَّ بِی لِفِرَاقِکَ لَمَوْضِعَ التَّعَزِّی، وَ لَقَدْ وَسَّدْتُکَ فِی مَلْحُودِ قَبْرِکَ بَعْدَ أَنْ فَاضَتْ نَفْسُکَ عَلَی صَدْرِی، وَ غَمَضْتُکَ بِيَدِی، وَ تَوَلَّيْتُ أَمْرَکَ بِنَفْسِی، نَعَمْ وَ فِی كِتَابِ اللَّهِ نِعْمَ الْقَبُولُ، وَ إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ راجِعُونَ. قَدِ

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.

اسْتُرْجِعَتِ الْوَدِيعَةُ، وَ أُخِذَتِ الرَّهِينَةُ، وَ اخْتُلِسَتِ الزَّهْرَاءُ، فَمَا أَقْبَحَ الْخَضْرَاءَ وَ الْغَبْرَاءَ، يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَمَّا حُزْنِي فَسَرْمَدٌ، وَ أَمَّا لَيْلِي فَمُسَهَّدٌ، لَا يَبْرَحُ الْحُزْنُ مِنْ قَلْبِي أَوْ يَخْتَارَ اللَّهُ لِي دَارَكَ الَّتِي فِيهَا أَنْتَ مُقِيمٌ، كَمَدٌ مُقَيِّحٌ، وَ هَمٌّ مُهَيِّجٌ، سَرْعَانَ مَا فَرَّقَ بَيْنَنَا وَ إِلَى اللَّهِ أَشْكُو، وَ سَتُنْبِئُكَ ابْنَتُكَ بِتَظَاهُرِ أُمَّتِكَ عَلَيَّ وَ عَلَى هَضْمِهَا حَقَّهَا، فَاسْتَخْبِرْهَا الْحَالَ، فَكَمْ مِنْ غَلِيلٍ مُعْتَلِجٍ بِصَدْرِهَا لَمْ تَجِدْ إِلَى بَثِّهِ سَبِيلًا، وَ سَتَقُولُ وَ يَحْكُمُ اللَّهُ بَيْنَنَا وَ هُوَ خَيْرُ الْحاكِمِينَ. سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، سَلَامَ مُوَدِّعٍ لَا سَئِمٍ وَ لَا قَالٍ، فَإِنْ أَنْصَرِفْ فَلَا عَنْ مَلَالَةٍ، وَ إِنْ أُقِمْ فَلَا عَنْ سُوءِ ظَنٍّ بِمَا وَعَدَ اللَّهُ الصَّابِرِينَ، الصَّبْرُ أَيْمَنُ وَ أَجْمَلُ، وَ لَوْ لَا غَلَبَةُ الْمُسْتَوْلِينَ عَلَيْنَا لَجَعَلْتُ الْمُقَامَ عِنْدَ قَبْرِكَ لِزَاماً، وَ التَّلَبُّثَ عِنْدَهُ مَعْكُوفاً، وَ لَأَعْوَلْتُ إِعْوَالَ الثَّكْلَى عَلَى جَلِيلِ الرَّزِيَّةِ، فَبِعَيْنِ اللَّهِ تُدْفَنُ بِنْتُكَ سِرّاً، وَ يُهْتَضَمُ حَقَّهَا قَهْراً، وَ يُمْنَعُ إِرْثَهَا جَهْراً، وَ لَمْ يَطُلِ الْعَهْدُ، وَ لَمْ يَخْلَقْ مِنْكَ الذِّكْرُ، فَإِلَى اللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْمُشْتَكَى، وَ فِيكَ أَجْمَلُ الْعَزَاءِ، فَصَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا وَ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.)

جهت عضویت در
کانال محراب کلیک کنید.